

Третій шлях до другої «золотої» вершини

Українка Наталія Жукова стала дворазовою чемпіонкою Європи

Олександр МАЛІЄНКО

64

Уперше жіночий чемпіонат Європи з шахів було проведено 2000 року в Грузії. Перемогу в ньому здобула гросмейстер Наталія Жукова з Одеси. Через 15 років Грузія знову приймала континентальну першість. І одеситка повторила видатне досягнення, вдруге ставши шаховою королевою Європи.

Крім європейського «золота», Наталія має велику колекцію нагород. У першій половині 90-х років минулого століття вона з успіхом виступала в дитячих і молодіжних змаганнях. Преремагала в чемпіонатах Європи у вікових категоріях до 14 й до 16 років і виграла світову першість до 16 років. Коли Україна вперше збирала команду для участі в міжнародній дитячій шаховій олімпіаді, куди допускаються гравці до 16 років, виявилось, що Наталка грає сильніше за хлопчиків, і їй довірили першу дошку. І ще доручили опікуватися наймолодшим членом команди – Русланом Пономарьовим. Із обома завданнями вона впоралася успішно.

У 16-річному віці вона стала міжнародним майстром серед жінок, ще за два роки дістала звання «жіночого» гросмейстера, а десять років тому їй підкорився й норматив гросмейстера серед чоловіків. На той час лише 11 жінок у світі мали таке звання.

Командні змагання – яскрава сторінка в спортивній біографії Жу-

кової. Тривалий час вона очолювала українську національну збірну й має всі найвищі титули – золоті медалі командних чемпіонатів Європи й світу та Всесвітньої шахової олімпіади.

Незалежно від рангу змагання й свого турнірного становища Наталія завжди демонструє волю до перемоги й у будь-якій позиції бореться до останнього. Якось у Верховній Раді України під час турніру «Парламентська партія» вона з міжнародним гросмейстером Вадимом Малохатком давала для гостей змагання так званий альтернативний сеанс одночасної гри на 20 дошках. Гросмейстри робили ходи по черзі й у партії зі мною потрапили в скрутне становище. Малохатко, оцінивши позицію як безнадійну, визнав поразку. Однак тут підійшла Наталія і, не погодившись із рішенням колеги, вирішила сама продовжити боротьбу. Її упертий захист дав результат – та партія врешті завершилася внічию.

В інтерв'ю, узятому мною в Жукової після першого чемпіонату Єв-

ропи, вона сформулювала три варіанти вибору, який постає перед шахісткою. Перший шлях (коли не вдається показувати високі результати) – обрати інше заняття й виступати у вільний час у любительських змаганнях. Другий шлях – знайти спонсора або жонатого чоловіка й грати у своє задоволення, не надто турбуючись про результати. І третій шлях – цілковито присвятити себе шахам, самовіддано тренуватися й наполегливо йти до перемоги, покладаючись тільки на свої сили, знання, досвід, витримку...

Саме таким шляхом іде Наталія Жукова. Якщо в першому чемпіонаті Європи вона як лідер українських шахісток була у фаворитах, то на нинішній першості в грузинському місті Чакві, де виступали провідні шахістки з 19 країн, серед головних претенденток на перемогу фігурували інші імена. За рейтингом Наталія була 15-ою серед 68 учасниць змагання. Очікувалося, що основна боротьба за призи точитиметься між грузинськими й російськими шахістками, а українки вже показали все, на що здатні (й навіть більше), на недавньому чемпіонаті світу. Однак Жукова мала іншу думку...

Одноосібний лідер турніру визначився після шостого туру – ним стала грузинка Ніно Бацашвілі, яка очолювала таблицю до останнього туру. Тут турнірний жереб і звів її з Жуковою, котра перед цим виграла чотири партії поспіль. У вирішальному поєдинку українка здобула чергову перемогу й з блискучим результатом – 9,5 очка з 11 можливих – виборолала перше місце. Бацашвілі, відставши на півочка, фінішувала другою. Набравши ще на одне очко менше, третьою призеркою стала росіянка Аліна Кашлінська.

Перемога в Грузії дала Наталії Жуковій право виступити в черговому чемпіонаті світу серед жінок.

4-й тур чемпіонату Європи